

pravедnost

ŽENE NA PODRUČJU ZAPOSLENJA I RADA

IZ MEDIJA

Objavio:

Objavljeno : 06.03.2015 14:03:14

Još davnog 8. ožujka 1857. godine žene zaposlene u industriji protestirale su zbog loših uvjeta rada i niskih plaća. Unatoč od tada mnogim inicijativama i borbama za postizanje rodne jednakosti na području zapošljavanja i rada, neravnopravnost društvo u tom dijelu nije uspjelo postići potpunu rodnu jednakost. Uz politiku, tržište rada je jedno od područja gdje su žene još uvijek u osjetno neravnopravnom položaju u odnosu na muškarce. **Diskriminacija žena prisutna je u odnosu na: uvjete zapošljavanja, napredovanja na poslu, jednakost plaće za jednaki rad i dr.**

Za isto radno mjesto mnogi poslodavci daju **prednost zapošljavanju muškaraca**, posebno kod mlade populacije gdje se odbija zaposliti mlade žene upravo zbog njihove prirodne uloge kao potencijalne trudnice i majke. Na razgovorima prilikom zapošljavanja **žene se češće susreću s pitanjima o privatnom životu**, iako Zakon o ravnopravnosti spolova i Zakon o radu izričito zabranjuju nepovoljnije postupanje prema ženama na osnovi trudnoće i materinstva. Radnoj politici nije nepoznato niti **različito vrednovanje rada** (statistički podaci govore kako su žene za isti posao **do 15 % manje plaćene od muškaraca**, unatoč zakonskoj odredbi da radnici na istim poslovima moraju biti jednako plaćeni). Muškarci u pravilu više zauzimaju položaje rukovodnih funkcija, a **žene su u pravilu smještene na nižim razinama organizacijskih struktura**, društvene moći i odlučivanja te su **natprosječno zaposlene na slabije plaćenim poslovima**. Udio žena članica upravnih i /ili nadzornih odbora u trgovačkim društvima u većinskom državnom vlasništvu je tek 23%, a u upravnim odborima 16%. Unatoč mnogim programima i mjerama usmjerenima na postizanje rodne jednakosti i povećanje konkurentnosti žena na tržištu rada, još uvijek je u velikoj mjeri prisutna nejednakost između žena i muškaraca, a razlozi tome su mnogobrojni. Prvenstveno zbog još uvijek vrlo prisutne teorije o ulozi žene prvenstveno kao majke i njezinoj većoj odgovornosti prema djeci i obitelji. Polovica žena, posebice onih u industriji, gdje su žene najslabije plaćene, **dobitno je otkriven novi Zakon o radu**, naročito kroz odredbe o preraspodjeli radnog vremena prema kojima ono može trajati i do 56 odnosno 60 sati tjedno, u dijelu koji regulira otkazivanje ugovora o radu, a novi Zakon o radu izričito ne zabranjuje noćni rad trudnica, dojičica i žena koje su nedavno rodile. Temeljem izvješća Inspektorata rada, zabilježen je negativan trend povećanja broja žena kao otkrivenih radnica (44,6 % u 2011. godini, 51,25 % u 2013.), značajno je istaknuti veliki porast u zastupljenosti žena u ukupnom broju osoba koje su radile nezakonito prekovremeno (49,1 % u 2011. te 63,5 % u 2013.) i onih kojima je uskraćeno pravo na tjedni odmor (60% u 2011. te 79 % u 2013. godini). **Nužno je kroz razne oblike potpora žene učiniti konkurentnijima na tržištu rada**, a posebno je važno osigurati poboljšanje položaja žena u ruralnom području, posebice kroz Inicijativu zelenog zapošljavanja. Osmoga dana mjeseca ožujka slave se ekonomska, politička i društvena dostignuća pripadnica ženskog spola. Iako je od sredine devetnaestog stoljeća učinjen veliki iskorak u borbi žena za ostvarivanjem osnovnih demokratskih i radnih prava, još uvijek ne potrebno i nužno kroz legislativu i institucionalne mehanizme usmjeriti dodatne snage u **provedbi politike jednakih mogućnosti za oba spola te osnaživanju i vrednovanju načela jednakosti žena i**

muškaraca. Potrebno je podizanje svijesti javnosti o važnosti rodne ravnopravnosti kao temelja za razvoj demokratskog i pravednog društva. Petra Kovačič, tajnica Područnice